

Spojuje je stejná minulost,
rozdělují odlišné
vzpomínky.

MOA HERNGREN DĚDICTVÍ

Přeložila Edita Petrášová

metafora

Andrea, prostřední sestra, se marně pokouší proniknout do blízkosti, kterou spolu máma a starší Ulrika vždycky měly. Ať se snaží sebevíc, zůstává stranou. Ullis naopak vidí mladší sestru jako tatínkovu oblíbenkyni, která vždycky dostala, co chtěla, pokaždé si prosadila svou, a přesto nikdy není spokojená. A nejmladší Rasmus? Ten celý život stojí ve stínu sester, jež spolu soupeří o pozornost a uznání – a teď si klade otázku, jak moc ho to poznamenalo.

Když se navíc ukáže, že z domu záhadně mizí věci, začínají se množit lži a na povrch vyplouvá nečekané rodinné tajemství, všechno se převrátí naruby. Každý ze tří sourozenců má naprosto odlišné vzpomínky na dětství. Každý z nich je jiný. Kdo z nich však vlastní ten „správný“ obraz minulosti? Co se celá léta tajilo? Kdo nese vinu? A co si jako sourozenci navzájem dlužíme?

Další mistrovsky vystavěný román oceňované švédské autorky, která působivě zpracovává téma mezilidských vztahů a obratně zachycuje různé úhly pohledu.

„Moa Hergren nabízí vzrušující drama s dokonalým citem pro zamotané vztahy.“

– Femina

„Citlivě a obratně napsaný román, postavený na více úhlech pohledu, kde každý má svou pravdu založenou na vlastní zkušenosti.“

– M-Magasin

Již vyšlo:

Moa Hengren

DĚDICTVÍ

Přeložila Edita Petrásová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Tato kniha je literární fikce.

Všechny postavy a události jsou autorským výtvořem.

Copyright © Moa Hergren 2024

First published with the title *Syskonfejden* in 2024 by Norstedts, Stockholm

Published with agreement with Salomonsson agency

Translation © Edita Petrášová, 2026

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2026

All rights reserved

ISBN 978-80-271-6498-1 (ePub)

ISBN 978-80-271-6497-4 (pdf)

ISBN 978-80-271-6495-0 (print)

DĚDICTVÍ

PROLOG

Květen 2023

V PŘEDNÍ ŘADĚ sedí vedle sebe na dřevěných židlích s vypletenými sedáky tři sourozenci. Všichni jsou v černém, v rukou drží bílou růži, uzavření mezi žlutými stěnami kaple, odkud není kam utéct. Zvony ve věži ohlašují začátek pohřbu, zatímco sourozenci s kamennými tvářemi zírají na světlou březovou rakev. Možná myslí na dopis, který má jeden z nich v kapse, možná jsou tak přeplněni emocemi, že se museli uzavřít do sebe, aby následující hodinu přežili, aby se ovládali a nezačali na sebe křičet.

Když žena v černých bavlněných šatech vedoucí obřad pronese něco obzvlášť pěkného a trefného, zaplní se prázdnota občasnými vzlyky ostatních smutečních hostů. Potom následují vzpomínkové proslovy a hudební vsuvky, které jsou proložené tíživým tichem. Zazní rozladěná kytara a nejistý zpěv jediného hudebního příání rodiny. „*Somewhere Over the Rainbow*“. Je slyšet kašlání, někdo se vysmrká, látky šustí a nepohodlné slavnostní boty při změně polohy šoupou o lesklou podlahu.

V levém rohu u kostelních dveří, které kdysi bývaly v krásné barvě holubí modři, ale nyní jsou přemalované na černo, spustí varhaník Bachovo „*Air*“ a ceremoniářka vládně pokyne sourozeckému triu. Tak prosím, je čas. Jeden z nich se rychle zvedne, přistoupí k rakvi a položí ruku na tvrdé dřevo. Políbí mosaznou

tabulku, položí růži k hlavě rakve a stejně rychlými kroky se vrátí k rozvrzané židli.

Zbývá dva chvíli vyčkají a pak jdou vpřed. Pro nezasvěcené nic zvláštního, ale pro ty, kdo vědí, to znamená zřetelný odstup. Potom se zdrží u rakve, jako by se od ní nemohli odtrhnout, společně vzlykají a objímají se. Své růže položí kousek stranou od té první. Z nebesky modré oválné stropní malby nad nimi září betlémská hvězda.

Po obřadu se sourozenci zastaví na kamenném schodišti před kaplí a hovoří se smutečnými hosty. I tady panuje stejný odstup. Jeden stojí dole u spodního schodu a druzí dva nahoře u portálu. Dva proti jednomu. Jeden proti dvěma. Neviditelná, ale ostrá hranice mezi tichými hloučky. Teplé odpolední světlo zbarvuje bílou budovu dožluta. Po chvíli se ten osamělý vytratí směrem k hrobům pod právě rozkvetlé kaštiny.

Májové slunce zaleze za mraky, obloha zčerná a najednou se spustí liják. Někteří hosté se rozeběhnou k parkovišti, jiní hledají úkryt pod klenbou nad vchodem. Osamělá postava dál stojí pod stromy, a zatímco rukou šmátrá v kapse, pozoruje zpozďálí ty dva. Vytáhne roztrženou obálku a v ní papír s policejním znakem. Je to předvolání. Ruka se třese, dopis vlhne a písmena se rozmazávají, ale sdělení je jasné. Krádež, vyhrožování, ublížení na zdraví. Oznámení podané vlastními sourozenci.

Papír se v prudkém dešti rozmočí a přemění na bílé cucky, které propadávají mezi prsty dolů na zem.

ČÁST PRVNÍ
ANDREA

O SEDM MĚSÍCŮ DŘÍVE

Říjen 2022

ANDREA SEDÍ U kuchyňského stolu a modeluje z marcipánu v karamelové barvě dva psíky. Po chvilce jednu figurku zvedne a pečlivě si ji pod světlem velké závěsné lampy prohlíží. Jedno ouško je trochu nakřivo, a tak ho modelovací špachtlí upraví. Žádné mistrovské dílo z toho zrovna nebude, mopsíci mají ve skutečnosti šedivější čumáky a jsou už staří, ale doufá, že mámu její snaha potěší. Protáhne se a mrkne na hodinky. Bude půlnoc a jí toho zbývá ještě dost. Dan s Liv si šli už nahoru lehnout. Ani jeden neměl zájem se toho účastnit a vlastně i ona byla po večeři na pečení dortu už unavená, ale má pocit, že je teď extra důležité oslavit máminy narozeniny jako obvykle, protože teď není nic jako obvykle. Tradice je potřeba dodržovat nejen proto, že spojují rodinu, ale i proto, že dávají pocit jistoty, když se člověku začíná chvět zem pod nohama. Pro Andreu jsou kuchyňské rituály důležité a přípravy uklidňující. Vytáhnout mísy a vyskládat si ve správném pořadí suroviny tak, jak ji to učil táta. Oběma záleželo na tom, aby pekli a vařili dobré jídlo úplně od základu. Nebo měli další společnou vlastnost – oba byli stejně zvědaví a stále se chtěli učit něco nového. Veškeré kuchyňské práce, které má zažité a pamatuje si od dětství, jí ukázal táta, protože on, kromě ní, byl doma jediný, kdo uměl opravdu vařit a péct. Ani máma, ani

Ulrika neměli o vaření zájem, Rasmus byl příliš malý, a tak do toho Andrea vlastně tak nějak spadla. Pokud totiž nechtěla v týdnech, kdy táta pracoval, jen ohřívat toasty a přílišné polotovary, musela začít sama číst kuchařky a už coby desetiletá experimentovat v kuchyni.

Dort nosila v hlavě několik týdnů a vymyslela si, jak mámu překvapí a místo tradiční růžičky budou princeznu dort zdobit její milovaní mopsíci Tessinka a Tobík. Je jí jasné, že vzhledem k tomu, že na to má jen jeden večer, je to celkem ambiciózní plán, ale jsou to máminy první narozeniny bez táty, a tak chce udělat maximum pro to, aby se co nejlépe vydařily. Taky jí pořídila opravdu pěkný dárek, kosmetické ošetření pleti a dárkový balíček od Kiehl's, jejichž produkty sama používá a miluje: tonikum, sérum a nádherný denní krém, všechno v krásném balení. Opravdu si moc přeje, aby si máma po té strašné době po tátově smrti užila trochu luxusu a péče.

Ačkoli si všechny ingredience na dort objednala od donáškové služby Mathem, měla celý den větší stres, než očekávala. Být podnikatelkou a vést rozvíjející se architektonické studio je i za normálních okolností práce na víc než plný úvazek, ale od chvíle, kdy úroky vystřelily do astronomických výšin, se trh s bydlením i celá stavební branže zastavily a zakázky se nehrnou. Před pouhými pár lety to vypadalo úplně jinak, stavělo se jako nikdy předtím a trh volal po dalších bytech i architektech. Dokonce i během pandemie běželo všechno jako po másle, až musela Andrea se svou obchodní společnicí Mariou zakázky odmítat a žertovaly, že se jim daří až příliš dobře na to, aby to byla pravda. A pak šlo všechno do háje. Navíc se Mariin manžel rozhodl, že s ní už dál nehodlá setrvávat v manželství, ale rád by inkasoval její polovinu podílu ve firmě, a tak byla Andrea vtažena do jejich soukromého konfliktu. Partnerka je tak na dně, až musela jít na nemocenskou a veškerou svou práci – větší i menší – nechala na Andree. Potřebovala by spát, a ne péct. Jenomže kdo by pak zařídil máminy narozeniny? Ulrika ani Rasmus to určitě nebudou. Nicméně se

rozhodla, že se tím právě teď nebude rozčilovat. Andrea je typ člověka, který vždycky všechno řídí, má to ve své DNA. Její sourozenci jsou od přírody pasivnější a neumějí ocenit nebo si vůbec všimnout toho, co dělá. Ale místo toho, aby si tím tuhle chvíli kazila, snaží si ji užít. Mohla se na to klidně vykašlat, jenže nechce, protože ví, jak jsou rodinné oslavy důležité, a tak se radši pokusí řídit svou novou metodou na podporu duševní pohody: přijmout to, co nemůže změnit, a změnit to, co se změnit dá – tedy samu sebe.

A taky ví, že když už se do toho jednou pustí, utře vejce s cukrem a škrobem – nyní pečce bezlepkově, což je úplný zázrak jak proti bolení hlavy, tak na problémy se zažíváním –, tak se celá uklidní. „Lepší než běhat k cvokaři,“ říkával táta. Zahřeje ji vzpomínka na všechny ty večery, kdy spolu zůstávali dlouho do noci a něco slavnostního pekli. Život se má slavit a užívat, to bylo tátovo motto, vždyť nikdy nevíte, kdy vás může ráno přejet auto. Andrea zasune poslední marcipánovou tlapičku pod Tessinčino břicho a přilepí spící pejsky pomocí trošky jedlého lepidla na zelený kopeček. Ustoupí o krok a zkontroluje své dílo. Vypadá to, jako by psi hlídali horu ze šlehačky a marcipánu. A tátu.

RODINNÝ VOLKSWAGEN ID.4 vyjede ze starorůžového domu v Mälarhöjden. Něco málo přes dvacet kilometrů dlouhá cesta do Hässelby trvá skoro půl hodiny. Po vodě je to blíž. Párkrát sem přijel táta na návštěvu svým motorovým člunem značky Fjordling a přivázal ho u bývalého přístaviště pro parníky.

Provoz je hustší než obvykle, Dan jede trhavě a prudce brzdí a Andrea má co dělat, aby uchránila na klíně tenkou krabici s dortem.

„Dávej pozor na...“

„Já vím,“ odsekne Dan.

Andrea se rozhodne to nekomentovat, protože hádka je to poslední, co by teď mohli potřebovat. Je nevyspalá, do postele se dostala až někdy po jedné, v noci byla několikrát vzhůru, protože musela na záchod, a pak nemohla usnout. Po chvilce cítí, že ji Dan vzal za ruku, jako by se jí za ten ostrý tón chtěl omluvit, a ona ji místo odpovědi stiskne. Takto často vypadají jejich malé bojůvky, nevyslovené minikonflikty, které rychle vyšumí a projeví se na nejvyšším chvílkovým napětím. Někdy si říká, že je malý zázrak, že jsou stále spolu. Náročné pokusy o umělé oplodnění a prodělané potraty před tím, než přišla na svět Liv, mohly jejich vztah klidně zahubit, ale oni to ustáli a ze všeho vyšli ještě semknutější než dřív.

„Jestli zvládneme tohle, tak už zvládneme cokoli,“ opakovali si často, když bylo nejhůř. Možná v tom hraje svou roli i překvapivě dlouhá vzájemná přitažlivost, která s nimi přežila jak těžké zkoušky, tak skoro třiadvacet let každodenních neshod a dohadování. Andrea se umí stále pořádně rozvášnit.

Silnice do Hässelby vede přes Tranebergský most, kolem Abrahamsbergu, Norra Ängby, Blackebergu a Vällingby. Na začátku se jmenuje Drottningholmsvägen a na konci Lövstavägen, ale jako by byla nekonečná. Přestože v této oblasti vyrostla a tu trasu jela tisíckrát metrem, autobusem a autem, pokaždé ji překvapí, jak je dlouhá.

V roce 1983 se rodina Edmanových přestěhovala z bytu v ulici Melongatan jen o čtvrt dál do Röllekebacken do „mexické“ vily, jak se v té době říkalo obdobným stavbám z bílých lícových cihel. Andree byly tři a Ullis sedm. Potom se k nim přidal do party Rasmus, který se narodil po dalších šesti letech. Na Melongatan a své první roky má Andrea jen matné vzpomínky a vlastně ani neví, jestli to jsou její vlastní, nebo spíš pocházejí z vyprávění ostatních. Jako třeba když Ullis měla sestřičku hlídat a tahala ji nahoru na střešní balkon, kde se klepaly koberce, a táta málem dostal infarkt, když na to přišel. Nebo historka, jak směla zůstat vzhůru dlouho do noci a dívat se s ostatními na Carolu soutěžící s písní *Främling* v Eurovizi v Mnichově, tehdejším Západním Německu. Vydržela celý večer, ale přesně když měl idol vystoupit na jeviště, odpadla a zpěvaččin historický úspěch prospala. To jsou příběhy z Melongatan, které pro ni ožily díky starým fotkám a vzpomínkám druhých. Ale její první vlastní, opravdu jasná vzpomínka je na nehodu, která ji ovlivňuje celý život, ačkoli se stala tak dávno.

U zámku Hässelby zabočí, projedou Maltesholmsvägen a potom vjedou do vilové čtvrti. Doma už nebyla celkem dlouho a od té doby, co před sedmi měsíci táta zemřel, tam skoro nejezdí. Všechno okolo pohřbu bylo náročné a potom prostě chtěla žít dál. Elektrické auto tiše projíždí hustě obydlenou čtvrtí až nahoru

na Röllekebacken, kde stojí vila z bílých lícových cihel zahalená do žlutého podzimního listí. Dům s okolím pro Andreu vždycky znamenal bezpečí a kdysi to pro ni byl celý její svět, a ačkoli by se sem nikdy nechtěla vrátit, nosí tuhle oblast na západním okraji Stockholmu ve svém srdci.

Otočí se na zadní sedadlo, kde Liv zřejmě usnula.

„Zlatíčko... už jsme tady...“

Položí šestnáctileté dívce ruku na nohu, opatrně ji pohladí, ale žádné reakce se nedočká. Andrea si s Danem vymění pohledy. Bude někdy jejich dcera zase jako dřív? Stále neví, co přesně mají dělat. Všichni, včetně Liv samotné, doufali, že jí gymnázium přinese nový začátek, že po dlouhých letních prázdninách bude všechno jinak, ale ona se nadále cítí špatně a je nelidsky unavená. Ani psychiatr pro mládež, ani lékařské prohlídky či různá vyšetření jí nedokázaly pomoci nebo určit, co jí je. Jestli jde o zdravotní problém nebo psychiku, případně o kombinaci obojího. Když nedokáže jít do školy, bere si Dan volno a pomáhá jí s učením, aby nezaostávala.

Andrea s ní jemně zatřepe a Liv k ní zvedne ospalý pohled.

„Už jsme u dědy a... teda chci říct, už jsme u babičky.“

V PŘEDSÍNI JE slabě cítit cigaretový kouř, což znamená, že Ulrika je už tady. Co táta zemřel, osvojila si starší sestra nový zlovyk – kouřit vevnitř. Anebo to vždycky doma u sebe dělala, napadne Andreu, ale nikdy u rodičů, každopádně ne od doby, kdy ji táta v pubertě načapal. Ullis v černém oblečení s tmavými slunečními brýlemi ve vlasech sedí spolu s mámou a Vincen-tem, sedmnáctiletým bratrancem Liv, na rezavě červeném gauči v obýváku. Mladík si nechal od posledně narůst pubertální kozí bradku. Všichni tři radostně zamávají, ale nehnou se z gauče. Zato Tessinka a Tobík se přiřítí a vrhnou se na ni s rozjařeným poštěkáváním, s křivými zoubky a dopředu trčící spodní čelistí. Andrea se pokusí obejmout mámu, ale protože ta stále sedí, skončí to jen jakýmsi polovičním objetím a poplácáním po zádech.

„Tak, kolik to letos slavíme, Lotten? Dvacet pět nebo dvacet šest?“ zažertuje Dan, zatímco Liv předává dárek převázaný černou hedvábnou stuhou.

Máma se Danově vtípku spokojeně zasměje, jako by ho slyšela poprvé v životě. Na stole mají před sebou tři prázdné hrnky od kávy.

„Neřekli jsme ve dvě?“ zeptá se Andrea lehce udiveně.

„Jo,“ odpoví máma, „ale Ullis se stavila kvůli odrostům, a tak jsem jí to přitom i trochu zastříhla.“

„Dobrý, ne?“

Ullis si spustí z čela černé brýle a pohodí nově zesvětlenými vlasy.

„Fakt pěkný,“ usměje se Andrea, ačkoli ji píchne u srdce, že jí máma nikdy stříhání nenabídne, a přitom do ní rýpe, že chodí do předražených salonů v centru, kde si podle ní účtují jen za jméno, a ne za skutečné řemeslo.

Vincent dál zírá do mobilu a ani náznakem se nesnaží vstát, takže i u něj musí udělat ohýbací manévr, přičemž on svou tetu poplácá vlašně a spíš z povinnosti. Někdy má Andrea pocit, že ji doma Ulrika před synem pomlouvá, ale samozřejmě to nemůže vědět s určitostí. Avšak vzhledem k tomu, jak na ni Vincent odtažitě a kriticky kouká, to tak na ni působí. Klidně to ale může být jen obyčejný pubertácký nezájem, což ji i tak trochu dráždí.

„A na dort se už těšíš?“ zeptá se ho.

„Ale jo,“ vysouká ze sebe bez většího nadšení synovec.

Aspoň mopsíci se tváří nadšeně a řapou za Andreou, která jde chystat dort, zatímco Dan s Liv zůstávají v obýváku a povídají si s ostatními. Jakmile vejde do kuchyně, svého bezpečného útočiště, napětí v těle jí povolí, protože jen tady se může soustředit na něco jiného než na onu starou nejistotu a nepříjemný pocit, že se máma s Ullis proti ní spolčují.

Ohrne nos nad zápachem připálené kávy. To mámě není moc podobné, že by takhle na kávovar zapomněla. Ale možná na tom není nic divného, vždyť se po dlouhém manželství stala vdovou a všechno je rázem jinak. Máma nikdy nežila sama. Když ve dvaceti potkala tátu, hned se odstěhovala z domova. Zároveň však bývala dlouhá období doma sama, protože on téměř celý pracovní život přes týden pracoval v Enköpingu. Nicméně ztratit manžela je samozřejmě obrovská životní změna.

Andrea vylije starou kávu do dřezu, nasadí nový filtr a odměří středně praženou kávu značky Arvid Nordquist. Vyndá sváteční

porcelán s modrými švestičkami, který máma dostala jako svatební dar od svých rodičů. Opatrně na kuchyňské lince nadzvedne víko bílé dortové krabice. Princeznin dort se malinko posunul, ale jinak vypadá, že je v celku. Marcipánoví psi spokojeně dřímou na zeleném kopečku vedle jména a věku oslavenkyně vyvedených bílou polevou – *Lotten 72*. Andrea se spokojeně usměje a mrkne po živých předlohách, které stojí pod linkou s vyplazenými jazyky a plné očekávání. Potom si přitáhne pochromovanou stoličku, aby dosáhla do horní skříňky, kde se uchovávají vázy a servírovací mísy. Linoleová stupátka jsou ošoupaná a s lety už dávno ztratila svou křiklavě červenou barvu. V dětství byla tahle stolička její oblíbené místo při tátově vaření. Byla vysoká tak akorát, seděla na ní jako na rozhledně a měla výborný přehled jak nad tátou, tak nad sporákem.

Andrea balancuje na štokrleti, otevře horní skříňku a natáhne se po krásném podnosu s růžemi, který se účastnil všech narozenin, kam jí paměť sahá. Šmátrá po glazovaných keramických květech a světle zelených listech, skříňka je však hluboká a Andrea se musí postavit na špičky, aby dosáhla až dozadu.

„Jak to jde?“

Do kuchyně, aniž by si ho všimla, vstoupí Dan.

„Nemůžu najít ten sváteční podnos.“

„Tak vezmi nějaký tác nebo něco...“

Ukáže bradou směrem ke dřezu, kde je za baterií opřený o kachličky starý plechový tác s oranžovým květinovým motivem ze sedmdesátých let.

„Ne, vždyť tady musí někde být...“

Ale nahoře je to podivně prázdné. Pamatuje si, že tác naposledy použili při pohoštění po tátově pohřbu. Andrea tehdy samozřejmě upekla princeznin dort a k tátově počtě i sedmero druhů cukroví. Potom podnos ručně umyla, utřela a uložila zpět na své místo do horní skříňky. Ví to naprosto jistě, protože to dělala s vypětím všech sil, kdy byla polomrtvá únavou a sotva stála na nohou, jelikož od chvíle, kdy táta umřel, až po pohřeb a smuteční

hostinu to byl šílený kolotoč. Máma, Ulrika i Rasmus byli ochromeni žalem a Andrea musela všechno od začátku až do konce odtáhnout sama, aniž by měla šanci sama truchlit, takže ke konci jí došla síla a ona se zhroutila. Pamatuje si, že si přála, aby tam byl táta a pomohl jí, což byla samozřejmě absurdní myšlenka vzhledem k tomu, že šlo o jeho pohřeb. Máma na tom byla tak mizerně, že přesně ve chvíli, kdy začali přicházet smuteční hosté, si šla lehnout a vymluvila se na migrénu. Ačkoli to Andrea chápala, bylo frustrující, že to všechno zůstalo jen na jejích bedrech.

Dan si odkašle, jako to dělává, když Andrea uprostřed rozhovoru přestane poslouchat. V poslední době se jí to stalo několikrát, jako by vypnula, přestala vnímat okolní svět a neslyšela, neviděla.

„Tak jak jsem říkal, mám něco vzít?“

„Jo, možná talíře a hrnečky prosím.“

„Dobře.“

Dan trpělivě přikývne a usměje se, ale Andrea ví, že je tohle náročné i pro něj. Poslední půlrok byl z nejrůznějších důvodů vyčerpávající pro všechny.

Když odejde s nádobím, Andrea si znovu stoupne na špičky, jednou rukou se chytí police a druhou si posvítí mobilem. Pár vteřin jí trvá, než mozek zaregistruje, co vlastně vidí. Nechybí jen podnos s růžemi, ale není tam ani babiččina váza a polévková mísa, které tam rovněž patří. Celá skříňka je totiž prázdná.